

ترجمه انگلیسی این مقاله نیز تحت عنوان :

A Detailed Study of Research Role and Utilization in the Urban Management

Case study: Tehran Urban Management System

در همین شماره مجله به چاپ رسیده است.

آسیب‌شناسی جایگاه پژوهش و کاربری آن در مدیریت شهری مطالعه موردی : نظام مدیریت شهری تهران

سید مهدی الوانی^۱، سید حسین اخوان علوی^۲، حمیدرضا محملی ابیانه^{۳*}

۱. استاد، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه علامه طباطبائی.

۲. استادیار، دانشکده مدیریت و حسابداری، پردیس فارابی دانشگاه تهران.

۳. پژوهشگر دوره دکتری مدیریت، تصمیم‌گیری و خط‌مشی‌گذاری عمومی، پردیس فارابی دانشگاه تهران.

تاریخ دریافت : ۹۶/۰۹/۱۳ تاریخ اصلاح : ۹۷/۰۲/۲۴ تاریخ پذیرش : ۹۷/۰۳/۱۹ تاریخ انتشار : ۹۷/۰۶/۰۱

چکیده

بیان مسئله : یکی از چالش‌های مهم پژوهش‌های شهری، نبود اعتماد کافی میان مدیران ارشد اجرایی و خط‌مشی‌گذاران (اعضای شورای شهر) به پژوهشگران است. به گونه‌ای که با مطرح کردن این ادعا که نتایج کار پژوهشگران با دوری از حقایق حوزه اجرا و عمل، عملیاتی نیست ضمن مشارکت ندادن آنها در فرایندهای کلیدی تصمیم‌گیری و خط‌مشی‌گذاری، منابع و بودجه کافی را به بخش پژوهش اختصاص نمی‌دهند. این موضوع خود با ایجاد یک چرخه معیوب، باعث تضعیف و عدم توسعه زیرساخت‌ها و ظرفیت‌های پژوهشی در دانشکده‌ها و ضعف تئوریک و حرفه‌ای پژوهش‌های کاربردی در حوزه‌های گوناگون مطالعات مدیریت شهری شده است. همچنین این موضوع باعث عدم اعتماد دو جامعه مدیران ارشد و پژوهشگران می‌شود. مسئله این مطالعه، تحلیل و مطالعه این چرخه، آسیب‌شناسی و بررسی راهکارهای ارتقای به کارگیری پژوهش‌ها در تصمیم‌گیری‌های نظام مدیریت شهری تهران است.

هدف : هدف از این مطالعه بررسی و تحلیل وضعیت کنونی سازوکار تعریف، اجرا و راهبری پژوهش‌های شهری در نظام مدیریت شهری کشور با استفاده از رویکرد خط‌مشی‌گذاری مبتنی بر شواهد و در ادامه آرایه راهکار است.

روش تحقیق : روش تحقیق در این مطالعه «مطالعه موردی» و نوع آن «مطالعه تک‌موردی ابزاری» است. در گام نخست چارچوب تحلیلی مبتنی بر مدل «عرضه و تقاضا» براساس منابع نظری و نتایج تحقیقات متعدد بین‌المللی طراحی و تدوین شد. در گام بعد، با استفاده از چارچوب تحلیلی استخراج شده سازوکار تعریف، اجرا، راهبری و استخراج نتایج پروژه‌های پژوهشی در مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران مورد بررسی و تحلیل قرار گرفت و در نهایت مشخص شد که سازوکار پژوهشی موجود نیازمند تقویت جدی بخش تقاضاست. **نتیجه‌گیری :** این مقاله ضمن آرایه اطلاعاتی دقیق از سازوکار طراحی و اجرای پژوهش‌های شهری در شهرداری تهران، دارای نتایجی است که می‌توان آن را به دو مورد اصلی خلاصه کرد : ۱. توسعه یک چارچوب تحلیلی برای بررسی و تحلیل سازمان‌های پژوهشی در بخش عمومی و ۲. پیشنهاد ایجاد ساختاری با عنوان «دفتر توانمندسازی پژوهشی مدیریت شهری» در سازوکار موجود مدیریت پژوهش‌های کاربردی در نظام مدیریت شهری تهران؛ که مأموریت مشخص آن توسعه «ظرفیت خط‌مشی» و «ظرفیت نهادی» خواهد بود.

واژگان کلیدی : پژوهش، پژوهشگران و خط‌مشی‌گذاران، خط‌مشی‌گذاری مبتنی بر شواهد، عرضه و تقاضا، مدیریت شهری.

* نویسنده مسئول: ۰۹۱۲۵۵۸۴۱۸۰، researchtopolicy@gmail.com

این مقاله برگرفته از رساله دکتری حمیدرضا محملی ابیانه، تحت عنوان «تبیین الگوی خط‌مشی‌گذاری مبتنی بر شواهد در نظام مدیریت شهری به منظور اثرگذاری پژوهش‌های شهری (نمونه موردی نظام مدیریت شهری شهر تهران)» است که به راهنمایی دکتر سید مهدی الوانی و دکتر سیدحسین اخوان‌علوی و مشاوره دکتر امین فرجی و دکتر غلامرضا کاظمیان، در دانشکده مدیریت و حسابداری پردیس فارابی دانشگاه تهران آرایه شده است.

مقدمه

روند پرشتاب شهرنشینی در ایران طی دهه‌های گذشته، موجب پیدایش کلان‌شهرهای متعددی در کشور شده است. مدیریت این کلان‌شهرها، سازمان‌ها و نهادهای تخصصی گوناگون را برای برنامه‌ریزی و هدایت و اداره امور شهر می‌طلبید. مراکز پژوهشی و برنامه‌ریزی شهری را نیز می‌توان یکی از این سازمان‌ها دانست که در ابتدا با تمرکز بر مسایل عمومی مدیریت شهرها در سطح ملی و سپس به صورت تخصصی در شهر تهران تأسیس شدند و با هدف استفاده از روش‌های علمی و تجارب روز دنیا در برنامه‌ریزی و هدایت امور شهرها، طی پنج دهه گذشته توسعه یافته‌اند. این روند با تشکیل شوراهای اسلامی شهر و روستا در سال ۱۳۷۸ و گذشت بیش از چهار دهه از تشکیل این شوراها نیاز جدیدی در کلان‌شهرهای کشور را نشان داده که می‌توان آن را در تلاش این شوراها برای تأسیس بخش‌ها یا مراکز مطالعاتی وابسته مشاهده کرد؛ مراکزی که با انجام مطالعات و پژوهش‌های کاربردی، پشتیبان تصمیم‌گیری‌ها و خط‌مشی‌گذاری‌های اعضای شورای شهر باشند؛ زیرا این اعضا لزوماً تخصص لازم را در همه علوم مورد نیاز برای اداره شهر نداشته و به دلیل ساختار انتخابات در کشور، از معتمدین مردم هستند. آنچه در این میان بیش از همه احساس می‌شود، کمبود مطالعات تئوریک و کاربردی در خصوص نحوه سازماندهی و فرایندهای کلیدی چنین مراکز پژوهشی است که از آنها توقع می‌رود تا علاوه بر ظرفیت مدیریت پژوهش‌های متداول مرتبط با برنامه‌ریزی شهری، تخصص لازم را برای انجام پژوهش‌ها و مطالعات کاربردی در زمان کوتاه برای تهیه، تدوین و بررسی لوایح و طرح‌های شهری دارا باشند. همزمان یک چالش قدیمی دیگر نیز وجود دارد: «عدم اعتماد مدیران اجرایی و خط‌مشی‌گذاران به جامعه پژوهشگران و برنامه‌ریزان شهری». مدیران با این ادعا که نتایج مطالعات و برنامه‌های پژوهشگران عملیاتی و اجرایی نیست، آنها را حتی‌الامکان در فرایندهای کلیدی تصمیم‌گیری و خط‌مشی‌گذاری مشارکت نمی‌دهند. اختصاص ناچیز بودجه به مراکز تخصصی مطالعاتی و برنامه‌ریزی شهری از سوی مدیران و خط‌مشی‌گذاران نیز خود بیانگر جنبه دیگری از این بی‌اعتمادی است. نتیجه عدم اختصاص بودجه کافی به این حوزه، ضعف و عدم توسعه کافی زیرساخت‌های مراکز پژوهشی، دانشکده‌های شهرسازی، مدیریت شهری و علوم وابسته و همچنین عدم شکل‌گیری مراکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهری مجهز در حوزه بخش خصوصی مشابه کشورهای توسعه یافته است. این اتفاق خود باعث ضعف پژوهش‌ها و سازمان‌های پژوهشی می‌شود و عدم اعتماد و فاصله میان جامعه پژوهش و جامعه خط‌مشی‌گذاران و مدیران شهری را عمیق‌تر می‌کند. نوعی

چرخه معیوب که در تصویر ۱ خلاصه می‌شود.

این مطالعه ضمن بررسی ادبیات نظری مرتبط با این حوزه، به تحلیل، آسیب‌شناسی و ارزیابی راهکارهای اصلاحی در خصوص تجربه مراکز پژوهشی برنامه‌ریزی و مدیریت شهری در کشور با تمرکز بر نمونه موردی شهر تهران می‌پردازد.

روش تحقیق

رویکرد پژوهش در این مطالعه، کیفی است. پژوهش کیفی، تحقیقی است که با هدف کاوش و بررسی مشکلات پژوهش و براساس جمع‌آوری داده‌های متنی و تصویری انجام شده، بازتاب‌دهنده نظرات مشارکت‌کنندگان در آن مشکلات است (Clark & Creswell, 2015: 286). در رویکرد کیفی از طرح‌های تحقیق متفاوتی استفاده می‌شود که با توجه به تفاوت‌هایشان در هدف و رویه مورد نظر برای پژوهش‌های مختلف به کار می‌روند. جستجویی در این روش‌ها انجام گرفته که در جمع‌بندی به پنج طرح تحقیقی کیفی رسیده، از این میان با توجه به بیان مسئله و هدف تحقیق می‌توان به طرح متناسب دست یافت (جدول ۱).

جدول ۱ پنج طرح تحقیق کیفی که اغلب توسط پژوهشگران به کار گرفته می‌شوند را از جهات مفهوم مرکزی، قصد و رویه‌های کلیدی با یکدیگر مقایسه می‌کند.

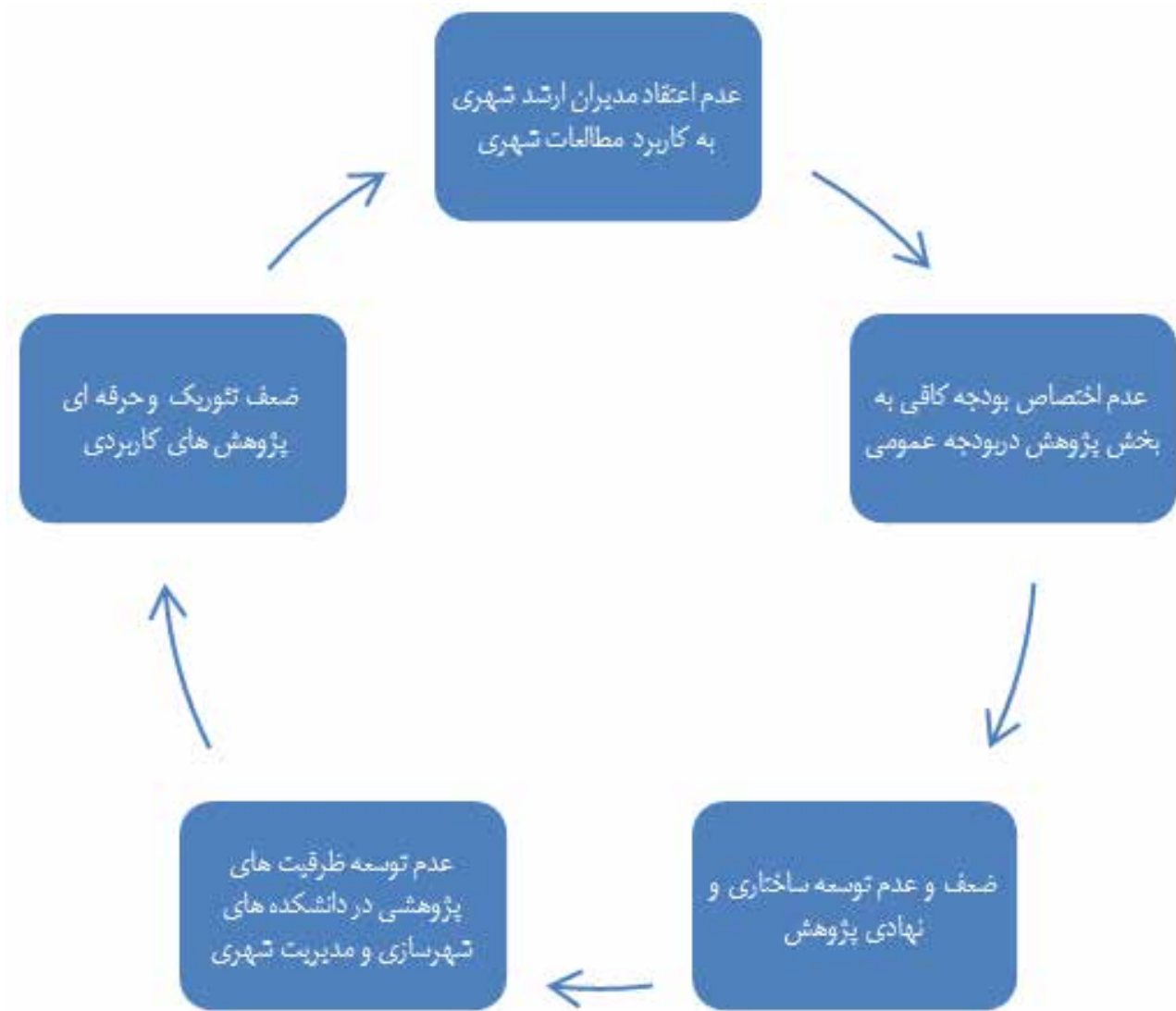
با توجه به این نکته که هدف اصلی از این مطالعه، ارزیابی درس‌آموخته‌هایی برای افزایش اثربخشی پژوهش‌های شهری در نظام مدیریت شهری در کشور است، طرح تحقیق «مطالعه موردی» انتخاب شده است؛ چراکه در این مطالعه بررسی روی «سیستمی متشکل از افراد» و به منظور درک و تفسیر «آنچه در این سیستم در حال انجام است» انجام می‌گیرد.

همچنین از انواع مطالعات موردی استفاده در طرح‌های تحقیقاتی می‌توان به موارد جدول ۲ اشاره کرد. هر یک از این موارد بسته به نوع پردازش اطلاعات، تحلیل موضوع و نحوه برخورد با آن متفاوت خواهد بود. پرداختن به فرایندهای جاری در مطالعات و پژوهش‌های شهری در حوزه یک شهر (در این مطالعه، مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران) اساس تحلیل این مقاله و شیوه این پژوهش خواهد بود.

با توجه به هدف تحلیل، نوع مطالعه موردی در این پژوهش، «مطالعه تک‌موردی ابزاری» است. در این روش پژوهشگر بر یک موضوع بحث‌برانگیز یا مسئله متمرکز می‌شود و سپس یک مورد محدود و منفرد را برای به تصویر کشیدن این موضوع بحث‌برانگیز انتخاب می‌کند.

پیشینه تحقیق

● کاربرد پژوهش و "خط‌مشی‌گذاری مبتنی بر شواهد" واژه کاربرد پژوهش در دهه ۱۹۷۰ و در پاسخ به توجه

تصویر ۱. چرخه معیوب به کارگیری نتایج پژوهش‌ها در نظام مدیریت شهری، مأخذ: نگارندگان، ۱۳۹۷.

کرده‌اند که «دولت‌ها چگونه می‌توانند با به کارگیری اطلاعات و شواهد، اقدام به تحلیل قوی‌تر و بی‌نقص‌تر خط‌مشی‌ها کنند؟». هدف اصلی از تحلیل بهتر خط‌مشی‌ها ایجاد افزایش موفقیت آنها به واسطه بهبود میزان و نوع اطلاعاتی است که در تصمیم‌گیری‌های مرتبط با خط‌مشی‌گذاری بخش عمومی به کار گرفته می‌شود. این گفتمان امروزه با عنوان نهضت «خط‌مشی‌گذاری مبتنی بر شواهد^۴» شناخته می‌شود (Ibid). اغلب، شواهد برگرفته از پژوهش به عنوان «شواهد» در نظر گرفته می‌شود. به گونه‌ای که محققان اغلب واژه‌های «شواهد» و «پژوهش» را در متون خود به جای یکدیگر به کار می‌برند و آن را یافته‌های تجربی برگرفته از روش‌های علمی تعریف می‌کنند (Tseng, 2012: 6).

محققان برای بررسی تأثیرات پژوهش‌های آکادمیک بر فرایند خط‌مشی‌گذاری بخش عمومی پدید آمد. در این دوره تمرکز اصلی محققین بر روی «پژوهش» بود و خط‌مشی در درجه بعدی اهمیت و توجه قرار می‌گرفت. در این دوره با تمرکز بر اثر پژوهش‌ها بر این نکته تأکید می‌شد که پژوهشگران چه گام‌هایی می‌توانند بردارند تا «احتمال» به کارگیری تحقیقاتشان توسط خط‌مشی‌گذاران و تصمیم‌گیران افزایش پیدا کند (Newman & Head, 2015: 384).

توجه به کاربرد پژوهش در اواخر دهه ۱۹۹۰ و اوایل دهه ۲۰۰۰ میلادی مجدداً ظاهر شده و گسترش یافت. در این دوره توجه اصلی بر خط‌مشی است و جامعه دانشگاهی و مقامات تصمیم‌گیر در بخش عمومی، هر دو بر این موضوع تمرکز

جدول ۱. پنج طرح تحقیق کیفی و مقایسه آنها با یکدیگر. مأخذ: Clark & Creswell, 2015:289.

نام طرح	پدیده اصلی	قصد	رویه‌های کلیدی
روش پژوهش کیفی پایه	یک عنوان	کاوش و بررسی دیدگاه‌های مختلف	گردآوری داده‌ها، تجزیه و تحلیل داده‌ها برای تهیه مضامین و بحث پیرامون نتیجه‌گیری کلی از مضامین مطرح شده
مطالعه موردی	سیستمی متشکل از افراد در فضا و زمان محدود	شرح و تفسیر آنچه در شرف تکوین است	گردآوری و تجزیه و تحلیل اشکال مختلف داده‌ها برای تشریح مضامین و درس‌های آموخته شده
قوم‌نگاری	زبان، رفتارها و اعتقادات (یعنی فرهنگ) یک گروه	شرح الگوهای فرهنگی	گردآوری داده‌ها (بدو) از طریق مشاهده و تجزیه و تحلیل داده‌ها برای شرح الگوهای فرهنگی در زبان، رفتارها و دیدگاه‌های جاری گروه
تئوری داده بنیاد	یک فرآیند، اقدام یا تعامل	ایجاد یک تئوری یا نظریه‌پردازی	گردآوری داده‌ها، تعیین و ارتباط دادن مقوله‌های داده‌ها، طراحی نموداری که شمای کلی تئوری را نمایش دهد و پیش‌بینی‌های مبتنی بر آن تئوری را بیان کند.
روایت پژوهی	تجربیات یک یا چند تن	شرح معنی تجربیات از طریق داستان	گردآوری داده‌ها در قالب مضامین میدانی و به زبان خود فرد؛ آنالیز داده‌ها برای سازمان‌دهی داستان و بازگویی داستان و تعیین محتوا و مضمون آن

جدول ۲. انواع مطالعات موردی به عنوان یکی از گونه‌های طرح تحقیق کیفی. مأخذ: نگارندگان، برگرفته از کرسول، ۱۳۹۴:۱۰۰.

ردیف	نوع مطالعه موردی	ویژگی‌ها
۱	مطالعه تک موردی ابزاری (Single instrumental case study)	پژوهشگر بر یک موضوع بحث‌برانگیز یا مسئله متمرکز می‌شود و سپس یک مورد محدود و منفرد را برای به تصویر کشیدن این موضوع انتخاب می‌کند.
۲	مطالعه موردی جمعی یا چندگانه (collective case study)	یک موضوع بحث‌برانگیز یا مسئله انتخاب می‌شود، اما پژوهشگر مطالعات موردی چندگانه را برای روشن کردن این موضوع انتخاب می‌کند (انتخاب چندین برنامه از چندین محل پژوهش یا چندین برنامه در یک محل واحد برای مطالعه)
۳	مطالعه موردی ذاتی (Intrinsic case study)	به دلیل آنکه مورد تحت مطالعه نشان‌دهنده وضعیتی غیرمعمول و خاص است، کانون تمرکز بر خود مورد قرار می‌گیرد (مانند ارزیابی یک برنامه یا مطالعه یک دانشجو که با وضعیت دشواری روبرو شده است).

منظور شواهد برگرفته از پژوهش‌ها خواهد بود.

مدل عرضه و تقاضا

در دهه‌های اخیر، رویکرد خط‌مشی‌گذاری مبتنی بر شواهد موجب گسترش دسترسی تصمیم‌گیران به شواهد و تحلیل‌های مورد نیازشان شده است (Head, 2015: 281). این موضوع موجب شده است که به کارگیری شواهد

دلیل چنین اتفاقی را می‌توان در «کیفیت» شواهد مبتنی بر پژوهش دانست. چراکه طراحی و اجرای پژوهش به دلیل طی مراحل مستندسازی روش‌ها، دآوری تخصصی و نظارت بیرونی، موجب می‌شود تا یافته‌های مبتنی بر پژوهش به دلیل دارا بودن طبیعت نظام‌مند دارای خصوصیاتمانند استحکام، اعتبار و استقلال نسبی باشند (Breckon & Roberts, 2016:8). در این مطالعه نیز هرچا از کلمه شواهد استفاده می‌شود

این سازمان با هدف گذار از فرضیات متداول و دست‌یابی به یک چارچوب مشخص در استفاده از شواهد در خط‌مشی‌گذاری، یک کنفرانس علمی سه‌روزه در سال ۲۰۱۲، با شرکت ۵۰ نماینده از ۱۸ کشور در حال توسعه، در نیجریه برگزار کرد و طی آن به جنبه‌های گوناگون انجام پژوهش‌های کاربردی از دیدگاه پژوهشگرانی که در بررسی فرایند خط‌مشی‌گذاری مبتنی بر شواهد تجربه داشتند، تصمیم‌گیران و همچنین خط‌مشی‌گذاران پرداخت. سپس براساس تئوری‌های موجود، محتوای علمی و تجربیات عملیاتی ارائه شده در این کنفرانس سه روزه، گزارشی تحلیلی با عنوان «منظور از شواهد در خط‌مشی‌گذاری مبتنی بر شواهد چیست؟ درس‌آموخته‌هایی از کنفرانس بین‌المللی خط‌مشی‌گذاری مبتنی بر شواهد» در سال ۲۰۱۳ منتشر کرد. در این گزارش براساس یکی از رویکردهای تحلیلی، این ایده در خط‌مشی‌گذاری با عنوان

برگرفته از پژوهش در فرایندهای خط‌مشی‌گذاری، به یکی از محورهای مورد توجه در گفتمان رویکردهای توسعه تبدیل شود. نتیجه چنین گرایشی را می‌توان در تأکید روزافزون سازمان‌های بین‌المللی حوزه توسعه و تأمین‌کنندگان مالی پروژه‌های پژوهشی بر ایجاد ارتباط میان شواهد پژوهشی با خط‌مشی‌گذاران مشاهده کرد (Newman, Capillo, Famurewa, Nath, & Siyanbola, 2013:2). از جمله اقدامات عملی در راستای پیشبرد این ایده ایجاد سازمان «شبکه بین‌المللی برای دسترسی به انتشارات علمی» یا INASP^۵ است. این مجموعه، یک سازمان توسعه بین‌المللی است که با ایجاد یک شبکه جهانی به دنبال بهبود دسترسی، تولید و استفاده از اطلاعات و دانش برگرفته از پژوهش‌های علمی است تا کشورها را برای حل چالش‌هایی که در مسیر توسعه با آن مواجه می‌شوند تجهیز کند.

جدول ۳. ابعاد و مؤلفه‌های مربوط به دو مفهوم عرضه و تقاضا. مأخذ: نگارندگان، تلخیص و برگرفته از:

Newman, Cherney & Head, 2017: 4; Hawkes, et al., 2016: 168; Newman, Capillo, Famurewa, Nath, & Siyanbola, 2013: 3-7; Newman, et al., 2012:19-20 & DFID,2010:3.

مفهوم	بعد	مؤلفه
تقاضا	وجود انگیزه برای دسترسی و کاربرد نتایج پژوهش از سوی تصمیم‌گیران و خط‌مشی‌گذاران	<ul style="list-style-type: none"> • کسب امکان دستکاری در فرایندهای سیاسی با استفاده از نتایج پژوهش از سوی مدیران سازمان بهره‌بردار • اطمینان از اهمیت استفاده از شواهد مبتنی بر تحقیق از سوی ریاست سازمان بهره‌بردار • وجود اهداف و علاقه حرفه‌ای شخصی نزد مدیران سازمان بهره‌بردار با موضوع پژوهش • دریافت هزینه‌های شرکت در جلسات فرایند پژوهش • وجود ظرفیت دسترسی و استفاده از نتایج پژوهش از سوی تصمیم‌گیران و خط‌مشی‌گذاران (داشتن سواد استفاده از شواهد تحقیق)^۸
		<ul style="list-style-type: none"> • ظرفیت خط‌مشی^۸: ❖ ظرفیت‌های فردی: <ul style="list-style-type: none"> ○ برخورداری از دانش درخصوص اینکه پژوهش چیست و چگونه می‌توان از آن بهره برد ○ مهارت جستجو، ارزیابی اطلاعات ناشی از پژوهش ○ مهارت تفکر انتقادی برای درک، نقد و ترکیب اطلاعات ○ وجود رویکرد مثبت نسبت به کاربرد شواهد مبتنی بر پژوهش (بخصوص در میان تصمیم‌گیران باسابقه سازمان) ❖ ظرفیت‌های سازمانی: <ul style="list-style-type: none"> ○ ظرفیت‌های زیرساختی: تعداد کامپیوترها و پهنای باند اینترنت در دسترس ○ ظرفیت‌های سیاسی: وجود تقاضای شفاف از سوی سازمان‌های بخش عمومی (برای غلبه بر بی‌علاقگی‌ها و مخالفت‌ها)، فرهنگ سازمانی پذیرنده چالش و تفکر انتقادی، وجود فرایندهای سازمانی پذیرنده شواهد علمی (مانند فرایندهای برنامه‌ریزی و تدوین راهبرد، ارزیابی خط‌مشی‌ها و به خصوص بودجه‌ریزی، وجود سیستم پاسخگویی (جهت اطمینان از اینکه تصمیمات با استفاده از شواهد استخراج شده گرفته شده‌اند).

• ظرفیت نهادی^۹:

○ نهادهای سازشی دریافت و به کارگیری شواهد در فرایندهای تصمیم‌گیری و خط‌مشی‌گذاری (به عنوان مثال وجود روبه‌ها یا قوانین و مقرراتی که مدیران و خط‌مشی‌گذاران را مجبور به استفاده از شواهد مبتنی بر تحقیق در فرایندهای تصمیم‌گیری می‌کند).

• وجود ارتباطات مؤثر میان محققان - خط‌مشی‌گذاران - گروه‌های و ذی‌نفعان: ارتباطات و شبکه‌ها (ارتباط میان افراد و گروه‌ها)

- ❖ ارتباطات چهره به چهره
- ❖ ارتباطات مجازی

• وجود تفکر استراتژیک و زمان‌بندی برای ایجاد ارتباط و برنامه‌ریزی برای پژوهش و اطلاعات

• مشارکت تصمیم‌گیران و خط‌مشی‌گذاران در مراحل اولیه برنامه‌ریزی پروژه پژوهشی

• پژوهش و دانش استخراج‌شده - توسط محققین و سازمان‌های واسطه - به صورت مناسبی تولید، بسته‌بندی و منتقل می‌شود.

• وجود ارتباطات مؤثر میان پژوهش با تصمیم‌گیران و خط‌مشی‌گذاران (ارتباط میان پژوهش و افراد و گروه‌ها)

• وجود ارتباطات مؤثر میان پژوهش با تصمیم‌گیران و خط‌مشی‌گذاران (ارتباط میان پژوهش و افراد و گروه‌ها)

پژوهش‌هاست و در حقیقت با استفاده از توسعه توانمندی‌های حرفه‌ای موجب تقویت مهارت‌ها و تخصص‌ها برای استفاده از پژوهش و به کارگیری روش‌های مبتنی بر شواهد می‌شود. این رویکرد ضمن آنکه بر مهارت‌ها و انگیزه‌های فردی برای دسترسی، تفسیر و به کارگیری نتایج پژوهش‌ها تمرکز می‌کند، شرایط سازمانی و ساختاری را که زمینه‌های پشتیبانی از کاربرد پژوهش‌ها را فراهم کرده یا بر عکس موجب ایجاد مانع در استفاده از نتایج پژوهش‌ها می‌شوند مورد تأثیر قرار می‌دهند (Fisher & Pujar, 2011:18). این رویکرد نوعی همیاری عملیاتی به افراد و گروه‌ها جهت تغییر رفتار آنهاست. در فضای خط‌مشی‌گذاری این رویکرد به معنی «ایجاد ظرفیت درک نتایج پژوهش و به کارگیری نتایج آن برای خط‌مشی‌گذاران و تصمیم‌گیران» است، حتی اگر پیش از این هیچ علاقه‌ای به این کار نداشته‌اند. برنامه‌های ظرفیت‌سازی که در قالب کارگروه‌ها یا دوره‌های آموزشی اجرا می‌شوند، با ایجاد تغییر رفتار در سازمان، موجب تحریک محسوس تقاضا برای پژوهش می‌شود (Ibid).

محققان ضمن تأکید بر اهمیت و اثربخشی این دوره‌های آموزشی در استفاده از نتایج پژوهش‌ها تصریح می‌کنند که برای غلبه بر موانع موجود در فضای سازمانی، اجتماعی و سیاسی حاکم، برای اثربخشی دوره‌های آموزشی باید این دوره‌ها متناسب با جامعه مخاطب به صورتی مجزا و متناسب با نیازهای خط‌مشی‌گذاران و مدیران طراحی و اجرا شود (Baker, Brownson, Dreisinger, McIntosh, & Karamelic-Muratovic, 2009: 347). در حقیقت مدیریت این برنامه‌های آموزشی باید توسط افراد حرفه‌ای انجام گیرد که با در نظر گرفتن فضای سیاسی هر سازمان، دارای توانمندی در تشخیص این موضوع باشند که چه برنامه‌هایی

«عرضه و تقاضا»، در قالب مدلی مفهومی که در تصویر ۲ تصویر شده است جهت بررسی و تحلیل مسایل این حوزه ارایه شد.

در این مدل «عرضه» اطلاعات مستخرج از پژوهش به خط‌مشی‌گذاران و مؤلفه‌های مؤثر بر آن و نیز «تقاضا» تصمیم‌گیران و خط‌مشی‌گذاران و آنچه بر آن تأثیرگذار است، نمایش داده شده است. حجم و محتوای عوامل اثرگذار بر تقاضا در این مدل یک نتیجه محتوایی از این رویکرد و ایده حاکم بر آن به دست می‌دهد. چنانچه مشاهده می‌شود، تنها یک بُعد در «عرضه» پژوهش‌ها و شواهد تحقیق اثرگذار است، این در حالی است که «تقاضا»ی تحقیق از دو بُعد و در ادامه مؤلفه‌های وابسته تشکیل یافته است. تقاضا در این مدل مفهومی، شامل «انگیزه» و «ظرفیت» تصمیم‌گیران و خط‌مشی‌گذاران و عرضه متأثر از ارتباطات بین محققان با خط‌مشی‌گذاران و پژوهش با تصمیم‌گیران و خط‌مشی‌گذاران است.

بررسی نتایج مطالعات محققان دیگر، بازتاب‌دهنده مؤلفه‌های مکمل برای مدل عرضه-تقاضا در خط‌مشی‌گذاری و تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد است. بدین منظور مجموعه کاملی از نتایج مطالعات اخیر در این حوزه مورد مطالعه و بررسی قرار گرفت که نتیجه آن در جدول ۳ منعکس و ابعاد و مؤلفه‌های هر دو مفهوم عرضه و تقاضا تدقیق شده است.

ارتقای ظرفیت خط‌مشی از طریق مداخله تسهیل‌گر
محققین در خصوص ارتقای ظرفیت‌های فردی و سازمانی، از رویکردی به نام «مداخله تسهیل‌گر»^{۱۰} یاد می‌کنند که معرف نوع خاصی از آموزش هدفمند است. هدف از مداخلات تسهیل‌گر، ایجاد فضایی برای تسهیل دریافت و استفاده از

تصویر ۲. مدل عرضه و تقاضا؛ مأخذ: Newman, Capillo, Famurewa, Nath, & Siyanbola, 2013: 2.

با معاونت تخصصی متناظر در شهرداری تهران همکاری می‌کنند، با هدایت و راهبری مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران مشخص می‌شوند (شهرداری تهران، ۱۳۸۸: ۶). پس از این اتفاق، اگرچه بخش‌ها و سازمان‌های مختلف در شهرداری تهران در قالب تفسیرهایی از تبصره‌های بودجه سالیانه اقدام به تعریف و هزینه‌کرد در فعالیت‌ها و اقدامات مطالعاتی و پژوهشی کرده‌اند، اما سازوکار رسمی تعریف و اجرای پژوهش‌های شهری در قالب نظام‌نامه پژوهشی شهرداری تهران، با راهبری مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران انجام می‌پذیرد.

این مرکز را می‌توان یکی از باسابقه‌ترین مراکز پژوهشی حوزه مدیریت شهری در کشور دانست که سابقه شکل‌گیری آن به تصویب قانون «نظارت بر گسترش شهر تهران» در مردادماه ۱۳۵۲ و تشکیل شورای نظارت بر گسترش شهر تهران؛ به عنوان «سازمان تصمیم‌گیر و تعیین‌کننده خط‌مشی کلی توسعه شهر تهران»؛ (دبیرخانه شورای نظارت بر گسترش شهر تهران، ۱۳۶۳: ۲) برمی‌گردد. این شورا به ریاست نخست‌وزیر وقت و وزرای مرتبط و اعضای شورای اقتصاد کشور و با موضوع توسعه پایتخت تشکیل شد. همزمان با اعلام موجودیت قانونی این شورا دبیرخانه مربوطه نیز به عنوان یکی از معاونت‌های مدیریت عمران شهری و مسکن در سازمان برنامه و بودجه ایجاد و سپس تحت نظر شهرداری تهران قرار گرفت

برای ظرفیت‌سازی در هر سازمان باید طراحی شود و با چه روشی اجرا و پیاده‌سازی شود (نک. Weyrauch, Echt & Suliman, 2016: 38-40). نکته‌ای که این برنامه‌های آموزشی را از آموزش‌های سازمانی مرسوم در سازمان‌ها متمایز می‌کند.

فرایند رسمی پژوهش در نظام مدیریت شهری تهران
 محققان در بررسی تطبیقی مدل کنونی نظام مدیریت شهری در پایتخت با مدل‌های ارایه شده در ادبیات نظری دولت‌های محلی، آن را معادل مدل شورای شهر- شهردار (به عنوان مدیر شهر) تشخیص می‌دهند (نک. آخوندی، برک‌پور، اسدی، بصیرت و طاهرخانی، ۱۳۸۷: ۱۵۲). مدلی که به دلیل یکسان بودن قانون، به کلیه شهرهای کشور قابل تعمیم است. در شهر تهران برای نخستین‌بار براساس تکلیف تبصره ماده ۱۹ بودجه مصوب سال ۱۳۸۷ شورای اسلامی شهر تهران و با هدف جلوگیری از انجام پراکنده و جزیره‌ای پژوهش‌های شهری در بخش‌های مختلف نظام مدیریت شهری تهران، نظام‌نامه پژوهشی شهرداری تهران تدوین و به کلیه بخش‌های شهرداری تهران ابلاغ شد. براساس این نظام‌نامه بودجه پژوهشی شهرداری تهران که همه ساله در تبصره ۲۰ بودجه مصوب شورای اسلامی شهر تهران مشخص می‌شود، در قالب کمیته‌های پژوهشی یازده‌گانه تخصصی (که هریک

(دبیرخانه شورای نظارت بر گسترش شهر تهران، ۱۳۵۷: ۵). دفتر مطالعات و برنامه‌ریزی دبیرخانه شورا در سال‌های بعد به صورت مستقل و با عنوان مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران تا به امروز به فعالیت خود ادامه داده است.

عرضه یا تقاضا؟

تدقیق عوامل اثرگذار بر هر یک از سطوح مدل عرضه و تقاضا، با رجوع به طیف گسترده‌ای از منابع پژوهشی اخیر، این نتیجه مفهومی را حاصل می‌کند که خط‌مشی‌گذاری مبتنی بر شواهد بیشتر از آنچه به «عرضه» شواهد متکی باشد، بر تقویت کمی و کیفی «تقاضا»ی آنها اتکا دارد.

هرچند تاکنون مطالعات اندکی در کشور راجع به خط‌مشی‌گذاری مبتنی بر پژوهش صورت گرفته است، اما مطالعات بومی اخیر نیز بیانگر اهمیت یافتن بخش «تقاضا» در این حوزه است. به عنوان مثال در تجربه استخراج عوامل مؤثر بر سیاست‌پژوهی در کشور، بیشترین مؤلفه‌های استخراج شده به «استفاده‌کنندگان پژوهش» و «طرف تقاضا» اختصاص یافته است (قلی‌پور و حمیدی‌زاده، ۱۳۹۳: ۷۹۹). از سوی دیگر جدول ۳ که از توسعه و گسترش مدل عرضه و تقاضا INASP استخراج شد، ضمن ارایه چارچوبی مفهومی برای تحلیل خط‌مشی‌گذاری مبتنی بر شواهد در سازمان‌ها و فرایندهای مرتبط، بیانگر این نکته است که مطالعات پژوهشگران این حوزه بر بُعد تقاضا تمرکز یافته است.

با استفاده از ابزار مشاهده، مصاحبه و اسناد و دستورالعمل‌های اجرایی، فرایند تعریف، اجرا و انتقال نتایج پژوهش در شهرداری تهران استخراج شد که در تصویر ۳ قابل مشاهده است. بررسی و تحلیل این فرایند، بیانگر آن است که تجربه اندوخته شده نزدیک به نیم قرن گذشته در سازمان متولی پژوهش در شهرداری تهران، به صورت سازوکارهای متمرکز بر «عرضه» شواهد علمی نمود یافته است. این در حالی است که حل مسایل اساسی مرتبط با بخش عرضه پژوهش، به صورت کاملاً مستقیم با بخش تقاضای پژوهش مرتبط است (Porter & Hewitt, 2015: 404) و نمی‌توان آنها را به صورت مستقل از هم مورد تحلیل قرار داد.

در فرایند کنونی بخش عمده‌ای از منابع سازمانی به زیرفرایندهای طراحی، انتخاب پژوهشگران مجری پروژه، نظارت، اخذ نتایج و ارسال آن به سازمان متقاضی پژوهش در نظام مدیریت شهری تهران اختصاص یافته است. وجود شبکه درهم‌تنیده پژوهشگران، سازمان متقاضی پژوهش و مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، به عنوان راهبر و ناظر فرایندها، در قالب برنامه‌ریزی و نظارت و جلسات حضوری کمیته نظارت بر پروژه‌های پژوهشی موجب شده است مؤلفه‌های مرتبط با حوزه عرضه تا حد قابل قبولی

تحت پوشش قرار گیرند. اما فرایندهای مرتبط با بخش «تقاضا» به پالایش و انتخاب عناوین پژوهشی دریافت شده از بخش‌های متقاضی پژوهش در کمیته پژوهشی مرتبط و شورای خط‌مشی‌گذاری پژوهشی شهرداری تهران محدود می‌شود و سازوکار معینی برای مدیریت اثربخش بخش تقاضا مشاهده نمی‌شود. بررسی تجارب جهانی بیانگر این حقیقت بوده که ضعف در توسعه فرایندهای بخش تقاضا برای پژوهش، پدیده‌ای جهانی است. اکنون محققان متوجه شده‌اند که ادبیات نظری حوزه کاربرد پژوهش تا به امروز بر مدل‌های مبتنی بر بهبود «عرضه» تمرکز یافته‌اند و با درک این موضوع نیاز کنونی را ارایه راهکارهایی برای بهبود بخش «تقاضا» می‌دانند (Shaxson, 2010: 13). موضوعی که در فرایند انجام پروژه‌های پژوهشی در شهرداری تهران نیز قابل مشاهده است.

انتقال تمرکز به بخش تقاضا در عرصه استفاده از شواهد علمی در نظام تصمیم‌گیری و خط‌مشی‌گذاری در سال‌های اخیر باعث توسعه مفهوم جدیدی با عنوان «ظرفیت خط‌مشی»^{۱۱} شده است. ظرفیت خط‌مشی را می‌توان توانایی دولت (و بخش عمومی) برای دریافت و پردازش شواهد به دست آمده از پژوهش^{۱۲} برای استفاده در فرایند خط‌مشی‌گذاری یا ظرفیت خط‌مشی‌گذاری مبتنی بر شواهد دانست (Newman, 2017: 4). ظرفیت خط‌مشی تحت تأثیر عواملی در سطوح فردی و سازمانی است که شرایط لازم برای امکان دریافت و به کارگیری نوع معینی از شواهد به دست آمده از پژوهش را برای افراد فعال در حوزه خط‌مشی‌گذاری فراهم می‌کند (Ibid: 4-5). در سال‌های اخیر با گسترش استفاده از مفهوم سازمان‌های واسط دانش^{۱۳} در حوزه تصمیم‌گیری و خط‌مشی‌گذاری بر ظرفیت‌سازی برای استفاده از شواهد برگرفته از پژوهش تأکید شده است.

شورای شهر تهران در مواردی خاص، با مصوبه‌های موردی اقدام به الزام قانونی شهرداری تهران برای انجام پژوهش کرده است اما مصوبه جامعی برای الزامی کردن سازوکار دائمی پژوهش و مطالعات در تصمیم‌گیری‌ها وجود ندارد. به عنوان مثال می‌توان از مصوبه «الزام شهرداری تهران به انجام مطالعات تکمیلی و امکان‌سنجی نصب درهای بازشو ایمنی در ایستگاه‌های مترو (PSD)^{۱۴}» نام برد که در آن شهرداری تهران را ملزم به انجام پژوهش در خصوص استفاده از تکنولوژی PSD در ایستگاه‌های شبکه مترو می‌کند. در حالی که در سال‌های اخیر در کشورهای توسعه‌یافته، قوانین جامعی برای ایجاد الزام قانونی برای پژوهش در امور تصمیم‌گیری و خط‌مشی‌گذاری مصوب شده است. به عنوان نمونه ایالت میشیگان در مصوبه‌ای در سال ۲۰۱۲ اختصاص نقدینگی به سازمان‌های ایالتی در بخش‌های بهداشت،

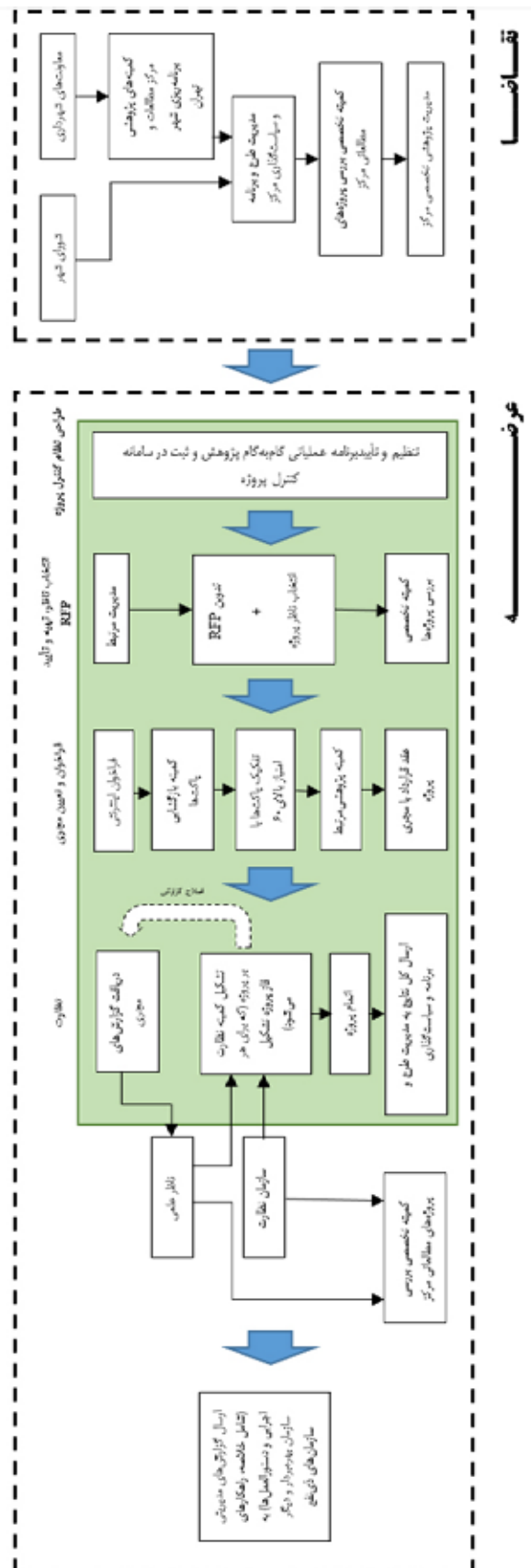
خدمات اجتماعی و آموزش را محدود به برنامه‌هایی کرد که «مبتنی بر پژوهش و براساس دانش علمی مرتبط» (Michigan Legislature, House Bill, 2012: 163) باشد. در حقیقت تنها برنامه‌هایی استحقاق اختصاص نقدینگی را خواهند داشت که اثربخشی آنها توسط شواهد قابل دفاع باشد (Pew-MacArthur Results First Initiative, 2015: 4).

با توجه به آنچه برشمرده شد، بازنگری در فرایندهای موجود در تعریف و اجرای پروژه‌های پژوهشی شهرداری تهران و پیش‌بینی واحدی حرفه‌ای جهت طراحی و پیاده‌سازی دوره‌های آموزشی متناسب با نیازهای مدیران و خطمشی‌گذاران کنونی مدیریت شهری تهران ضروری به نظر می‌رسد.

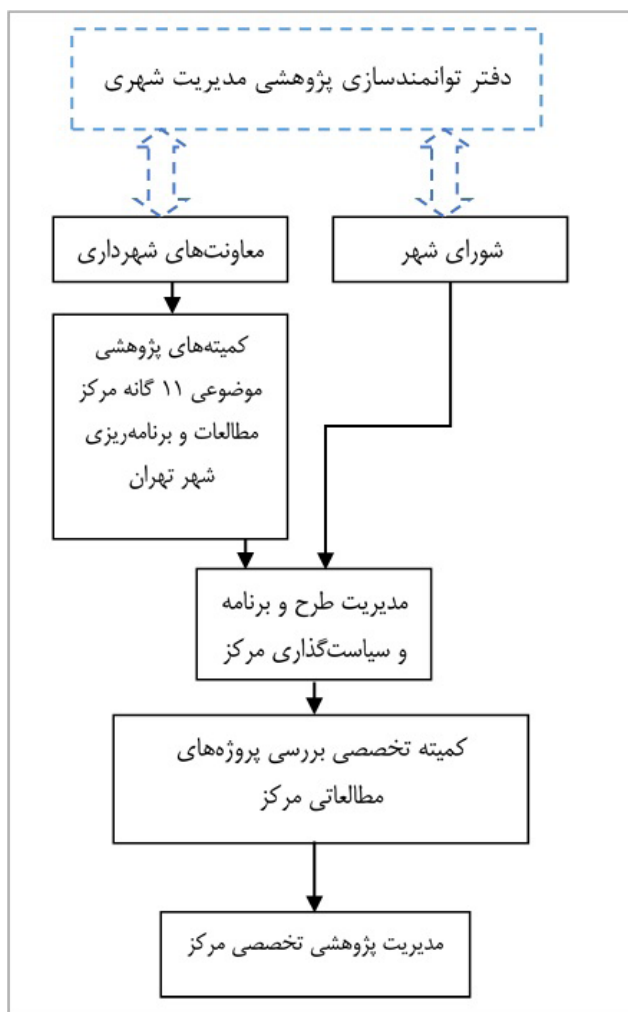
از سوی دیگر در بخش ادبیات نظری، به اهمیت مفهوم «مداخله تسهیل‌گر» به عنوان نوعی آموزش هدفمند که بر ظرفیت‌های فردی و سازمانی اثرگذار است، اشاره شد. این در حالی است که بررسی فرایندهای کنونی تعریف، اجرا و ابلاغ کاربست و نتایج پژوهش‌ها در شهرداری تهران (تصویر ۳)، بیانگر عدم پیش‌بینی واحد و یا فرایند مشخصی برای ایفای نقش آموزشی است. واحدی که علاوه بر ایجاد ظرفیت و توانمندسازی بخش تقاضا در میان مدیران شهرداری یا خطمشی‌گذاران در شورای شهر، بستر سازمانی و ساختاری را برای به کارگیری نتایج پژوهش‌ها در تصمیم‌گیری‌ها فراهم کند. نکته‌ای که بازنگری در فرایندهای موجود در تعریف و اجرای پروژه‌های پژوهشی شهرداری تهران، و پیش‌بینی واحدی حرفه‌ای جهت طراحی و پیاده‌سازی دوره‌های آموزشی متناسب با نیازهای مدیران و خطمشی‌گذاران کنونی مدیریت شهری تهران را مورد تأکید قرار می‌دهد.

نتیجه‌گیری

جدایی دو جامعه پژوهشگران علوم شهری از یک سو و مدیران و خطمشی‌گذاران از سوی دیگر، موجب شده است تا مدیران ارشد ضمن عدم استفاده از نتایج پژوهش‌ها در تصمیماتشان، بودجه کافی را به بخش پژوهش اختصاص ندهند. این موضوع خود در چرخه‌ای معیوب باعث عدم توسعه زیرساخت‌های پژوهشی (از جمله مراکز پژوهشی توانمند و پژوهشگران کافی و ماهر) و در نتیجه عدم تولید پژوهش‌های مؤثر در حل مشکلات کاربردی در نظام مدیریت شهری کشور شده است. خطمشی‌گذاری مبتنی بر شواهد پاسخی به این مشکل و رویکردی برای پل زدن میان این دو جامعه جدا از هم است. این رویکرد در تلاش است تا با پشتیبانی تصمیم‌های مدیران و خطمشی‌گذاران بخش عمومی به واسطه نتایج پژوهش علمی، اثربخشی تصمیم‌های مدیران و خطمشی‌گذاران را افزایش دهد. در این مطالعه با تمرکز بر مدل عرضه و تقاضا

تصویر ۳. فرایند انجام پروژه پژوهشی در مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران. مأخذ: نگارندگان، ۱۳۹۷.

در خط‌مشی‌گذاری مبتنی بر شواهد، مدل کنفرانس INASP به عنوان چارچوب اصلی مدنظر قرار گرفت و به واسطه نتایج اخیر پژوهش نظریه‌پردازان مختلف، این مدل توسعه داده شد تا مبنای تحلیل نظام پژوهشی در مدیریت شهری پایتخت قرار گیرد. مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران به عنوان مرجع رسمی تعریف و راهبری پروژه‌های پژوهشی در شهرداری تهران، با استفاده از مدل توسعه‌یافته عرضه و تقاضا مورد بررسی و تحلیل قرار گرفت و در تطابق یافته‌ها با تجارب اخیر جهانی مشخص شد علی‌رغم وجود نظام مناسبی برای عرضه پژوهش، نظام موجود در بخش تقاضا نیازمند اصلاح و توسعه است. همان‌گونه که از نتایج این مطالعه مشخص شد راهکار اصلاح بخش تقاضا را می‌توان در تقویت ظرفیت خط‌مشی و ظرفیت نهادی خلاصه کرد. با توجه به ایفای نقش میان‌سازمانی و همچنین ساختار تقسیم کار در نظام کنونی تعریف، اجرا و راهبری پروژه‌های پژوهشی، ایجاد یک واحد سازمانی با عنوان «دفتر توانمندسازی پژوهشی مدیریت شهری» (تصویر ۴) برای تقویت بخش تقاضا توصیه می‌شود.

با استفاده از یافته‌های این مطالعه مأموریت‌های اصلی این واحد را می‌توان به صورت زیر خلاصه کرد:

- نیازسنجی، طراحی و پیاده‌سازی دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی برای اعضای شورای شهر و مدیران ارشد در بخش‌های مختلف شهرداری تهران، به صورت مجزا و متناسب با نیاز هر گروه مخاطب با هدف توسعه ظرفیت خط‌مشی نظام مدیریت شهری تهران.

- طراحی و نظارت بر رویه‌ها و دستورالعمل‌های استاندارد در خصوص الزام آرایه گزارش‌های کارشناسی جهت آرایه توجیهات فنی و علمی برای تصمیم‌های مدیران ارشد در شهرداری تهران (و همچنین پیشنهادهاتی که برای تصمیم‌گیری در قالب لوایح به شورای شهر تهران ارسال می‌شود) با هدف توسعه ظرفیت نهادی.

آنچه در این میان دارای اهمیت است، وجود ارتباطی پویا و دوطرفه میان این واحد و بدنه مدیریت ارشد در شهرداری و اعضای شورای شهر برای کاربردی شدن حداکثری پژوهش‌ها در نظام مدیریت شهری است.

پی‌نوشت‌ها

۱. در برخی محافل علمی کشور policy و politics را سیاست ترجمه می‌کنند و به جای «خط‌مشی‌گذاری» اصطلاح «سیاست‌گذاری» را به کار می‌برند. اما با توجه به تضادهای معنایی و ایجاد ابهام‌های جدی در متون علمی این حوزه که گاهی در یک متن از هر دو واژه استفاده شده است، بهتر است politics را سیاست، policy را خط‌مشی و policymaking را خط‌مشی‌گذاری معنا کنیم (برای توضیحات بیشتر مراجعه شود به: (اسمیت و لاریمر، ۱۳۹۲: ۳۷).

۲. utilization.

تصویر ۴. بازنگری و توسعه بخش تقاضا در سازوکار تعریف، اجرا و راهبری پروژه‌های مطالعاتی در شهرداری تهران، مأخذ: نگارندگان، ۱۳۹۷.

۳. Impact

۴. Evidence-based policy making

۵. International Network for the Availability of Scientific Publications (INASP)

۶. What is the evidence on evidence-informed policy making? ; Lessons from the International Conference on Evidence-Informed

Policy Making

۷. evidence-literacy.

۸. policy capacity.

۹. institutional capacity.

۱۰. facilitative intervention.

۱۱. policy capacity.

۱۲. research evidence.

۱۳. knowledge intermediaries.

۱۴. platform screen door.

فهرست منابع

study. *Health Promotion Practice*, 10(3): 342-348.

- Breckon, J. & Roberts, I. (2016). *Using research evidence: a practice guide*. London: Nesta & Alliance for Useful Evidence.
- Clark, V. L. P., & Creswell, J. W. (2015). *Understanding research: A consumer's guide*. NJ: Merrill: Pearson Higher Ed.
- DFID(Department for International Development). (2010). *How to Note: Capacity Building in Research. A DFID practice paper*. London: Uk Open Government.
- Fisher, C. Pujar, S. (2011). Stimulating Demand for Research: Exploring Cultures of Information Use in South Asia. A desk based study prepared for *EADI-DSA 2011 Conference*, 19-22 September 2011, York, UK. Institute of Development Studies, Brighton, UK.
- Head, B. W. (2015). Policy Analysis: Evidence Based Policy-Making. In *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences*. University of Central Florida. Orlando, FL: Elsevier.
- Harris, R. (2015). The impact of research on development policy & practice: This much we know. In *Impact of Information Society Research in the Global South*. Springer Singapore. Available from: https://link.springer.comchapter/10.1007/978-981-287-381-1_2
- Hawkes, S., K Aulakh, B., Jadeja, N., Jimenez, M., Buse, K., Anwar, I. & Whitworth, J. (2015). Strengthening capacity to apply health research evidence in policy making: experience from four countries. *Health policy and planning*, 31(2): 161-170.
- Michigan Legislature, House Bill. (2012). *Regular Session*. Available from: <http://www.legislature.mi.gov/documents/2011-2012/publicact/pdf/2012-PA-0291.pdf>.
- Newman, J., Cherney, A. & Head, B. W. (2017). Policy capacity and evidence-based policy in the public service. *Public Management Review*, 19(2): 157-174.
- Newman, K., Capillo, A., Famurewa, A., Nath, C. & Siyanbola, W. (2013). *What is the evidence on evidence-informed policy making? Lessons from the International Conference on Evidence-Informed Policy Making*. Cambridge: International Network for the Availability of Scientific Publications.
- Newman, K., Fisher, C. & Shaxson, L. (2012). Stimulating Demand for Research Evidence: What Role for Capacity-building?. *IDS Bulletin*, 43(5): 17-24.
- Newman, J. & Head, B. (2015). Beyond the two communities:

- آخوندی، عباس، برک پور، ناصر، اسدی، ایرج، بصیرت، میثم و طاهرخانی، حبیب. (۱۳۸۷). *آسیب شناسی مدل اداره امور شهر در ایران*. نشریه پژوهش‌های جغرافیایی، (۶۲): ۱۵۶-۱۳۵.
- اسمیت، کوین بی و لاریمر، کریستوفر دابلو. (۱۳۹۲). *درآمدی بر نظریه خط‌مشی‌گذاری عمومی (تقابل نظری عقلانیت‌گراها و فرااثبات‌گراها)*. ت: حسن دانایی‌فرد. تهران: انتشارات صفار.
- خردمندنیاس، سهیلا. (۱۳۹۵). *بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور*، ۲۲. بخش پژوهش، فناوری و نوآوری (گزارش شماره ۱۵۲۲۷). تهران: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.
- دبیرخانه شورای نظارت بر گسترش شهر تهران. (۱۳۵۷). *بررسی نقش شورای نظارت بر گسترش شهر تهران در رابطه با نظام برنامه‌ریزی منطقه‌ای و شهری تهران بزرگ* (گزارش شماره ۵۹). تهران: دبیرخانه شورا.
- دبیرخانه شورای نظارت بر گسترش شهر تهران. (۱۳۶۳). *نگرشی بر فعالیت‌های شورای نظارت بر گسترش شهر تهران* (گزارش شماره ۱۶۶). تهران: دبیرخانه شورا.
- شورای اسلامی شهر تهران. (۱۳۹۴). *الزام شهرداری تهران به انجام مطالعات تکمیلی و امکان سنجی نصب درهای بازشو ایمنی در ایستگاه‌های مترو (PSD)*. مصوبه شماره ۱۶۰۱۲/۹۵۳۵/۲۰۱۳۰۷۱۱/۹۵۳۵. تهران: مصوبات شورای اسلامی شهر تهران.
- شورای اسلامی شهر تهران. (۱۳۹۵). *بودجه سال ۱۳۹۶ شهرداری تهران و سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه*. مصوبه شماره ۳۱۵۴۱/۲۲۶۵/۱۶۰. تهران.
- شهرداری تهران. (۱۳۸۸). *نظام‌نامه پژوهشی شهرداری تهران* (ابلاغیه شماره ۸۸۱۰/۳۵۱۰۳۲). تهران: دبیرخانه مرکزی شهرداری تهران.
- قلی‌پور، رحمت‌الله و حمیدی‌زاده، علی. (۱۳۹۳). *نگاشت مفهومی و اعتباریابی مدل عوامل مؤثر بر به کارگیری سیاست پژوهشی در خط‌مشی‌گذاری*. مدیریت فرهنگ سازمانی، ۱۲(۴): ۷۸۷-۸۰۸.
- کرسول، جان. (۱۳۹۴). *پویش کیفی و طرح پژوهش: انتخاب از میان پنج رویکرد (روایت پژوهی، پدیدارشناسی، نظریه داده بنیاد، قوم‌نگاری، مطالعه موردی)*. ت: حسن دانایی‌فرد و حسین کاظمی. تهران: انتشارات صفار.
- Baker, E. A. & Brownson, R. C., Dreisinger, M., McIntosh, L. D. & Karamehic-Muratovic, A. (2009). Examining the role of training in evidence-based public health: a qualitative a reply to Mead's "why government often ignores research". *Policy Sciences*, 48(3): 383-393.
- Pew-MacArthur Results First Initiative. (2015). *Legislating Evidence-Based Policymaking: A look at state laws that*

support data-driven decision-making; An A look at state laws that support data-driven decision-making. Philadelphia: The Pew Charitable Trusts.

- Porter, C. & Hewitt, M. (2015). *Achieving an impact. In Dingwall, R. & McDonnell, M. B. The SAGE handbook of research management.* London: SAGE Publications Ltd.
- Shaxson, L. (2010). *Improving the impact of development research through better research communications and uptake.*

Department for International Development, AusAID, DFID and UK CDS Workshop, London, November 29th and 30th 2010.

- Tseng, V. (2012). *The uses of research in policy and practice.* Washington, DC: Society for Research in Child Development.
- Weyrauch, V., Echt, L. & Suliman, S. (2016). *Knowledge into policy: Going beyond "Context Matters"*. Available from: http://www.politicsandideas.org/wp-content/uploads/2016/07/Going-beyond-context-matters-Framework_PI.compressed.pdf

COPYRIGHTS

Copyright for this article is retained by the author(s), with publication rights granted to the Bagh-e Nazar Journal. This is an open-access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution License (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

نحوه ارجاع به این مقاله

الوانی، سید مهدی، اخوان علوی، سید حسین، محملی ابیانه، حمیدرضا. ۱۳۹۷. آسیب شناسی جایگاه پژوهش و کاربری آن در مدیریت شهری؛ مطالعه موردی: نظام مدیریت شهری تهران. باغ نظر، ۱۵ (۶۳): ۱۶-۵.

DOI: 10.22034/bagh.2018.67363
URL: http://www.bagh-sj.com/article_67363.html

